

Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt
North Plaza B
Koning Albert II-laan 7
B-1210 BRUSSEL
e-mail: info.vreg@advalvas.be
tel +32 2 553 13 53
fax +32 2 553 13 50

ADVIES VAN 07/02/02

OVER HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING INZAKE DE OPENBARE DIENSTVERPLICHTINGEN TER BEVORDERING VAN HET RATIONEEL ENERGIEVERBRUIK

INLEIDING

Tijdens de vergadering van 1 februari 2002 werd de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) door Minister Stevaert om advies gevraagd over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering inzake de openbare dienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energieverbruik (REG).

De VREG leverde zijn advies af op 7 februari 2002.

KRACHTLIJNEN VAN HET BESLUIT

De VREG onderschrijft ten volle de doelstelling van dit ontwerpbesluit, namelijk het verantwoordelijk stellen van de distributienetbeheerders (DNB's) en leveranciers inzake REG-inspanningen naar hun klanten toe.

Het ontwerpbesluit legt DNB's en leveranciers daartoe een aantal verplichtingen op die de vorm krijgen van een middelenverbintenis. Voor de DNB's komt daar een resultaatsverbintenis inzake te realiseren besparing t.o.v. 'business as usual' bij.

Indien DNB's en leveranciers niet voldoen aan de middelenverbintenissen die hen opgelegd worden, worden zij hiervoor bestraft a rato van het aantal kalenderdagen dat zij in gebreke blijven.

De DNB's die niet voldoen aan de resultaatsverbintenis (de opgelegde energiebesparing t.o.v het Business-as-usual-scenario) krijgen een boete per kWh te weinig bespaarde primaire energie opgelegd.

De DNB's moeten een aantal middelen inzetten, gericht op het stimuleren van REG-inspanningen bij hun klanten :

- Het REG-actieplan
- Het REG-rapport
- De REG-infobrochures
- Individueel REG-advies voor LS-klanten door medewerking van REG-adviseurs per klantenkantoor
- Terbeschikkingstelling gebruiksgegevens aan HS-klanten en aan ANRE.

De leveranciers dienen, in het kader van de hen opgelegde middelenverbintenis, volgende gegevens aan hun klanten over te maken :

- Totaal jaarlijkse gebruiksgegevens over de laatste 3 jaar in grafiek bij elke tussentijdse factuur of eindafrekening
- Vermelding van de oorsprong van de geleverde elektriciteit op elke factuur of levering
- Rapport over de oorsprong van de geleverde elektriciteit jaarlijks aan ANRE.

VORMOPMERKINGEN

- Toevoegen in considerata : "Gelet op het advies van de VREG, gegeven op 7/2/2002"
- Primaire energiebesparing wordt best uitgedrukt in kJ i.p.v. in kWh.

INHOUDELIJKE BEOORDELING

Cruciaal bij de beoordeling van het ontwerpbesluit is de band tussen de middelenverbintenissen en de resultaatsverbintenis voor de DNB's. Het is voor de VREG niet duidelijk waarom een aantal instrumenten die deel uitmaken van de middelenverbintenissen opgelegd aan de DNB's, niet mogen meegeteld worden bij de voorafgaandelijke goedkeuring van het REG-actieplan. Het

combineren van een middelenverbintenis én een resultaatsverbintenis én het voorafgaand goedkeuren van het REG-actieplan schijnt de VREG een overlapping.

In ieder geval dient in art. 2 verduidelijkt te worden dat de doelstelling is om een netto primaire energiebesparing te realiseren. Anders dreigt (bijvoorbeeld) bij een substitutie van elektrische verwarming door een gasgestookte verwarming, enkel de bespaarde primaire energie in de elektriciteitsopwekking geteld te worden, waardoor de doelstelling bijzonder snel bereikt zou kunnen worden, maar natuurlijk niet beantwoordt aan een reële energiebesparing.

Ten gronde wijst vorige opmerking echter op een fundamenteeler probleem : hoewel het een uitvoeringsbesluit van het elektriciteitsdecreet betreft, gaat het ontwerpbesluit veel breder, door ook besparingsmaatregelen op andere vectoren toe te laten. Dit is volgens de VREG de enige reden die de (relatief zware) ex ante evaluatie van het REG-actieplan door ANRE rechtvaardigt. Idealiter dient daarom een van beide volgende pistes gevolgd te worden :

- Ofwel beperkt het toepassingsgebied van het uitvoeringsbesluit zich tot het domein van de elektriciteit. Het feit dat de DNB's hun resultaatsverbintenis ook kunnen realiseren door middel van acties gericht op andere energiedragers dan elektriciteit, heeft immers niet alleen voordelen (zoals het potentieel in te spelen op de meest kostefficiënte REG-maatregelen), maar ook nadelen. Zo dwingt de commerciële logica de DNB's er allicht toe prioritaire besparingsmaatregelen voor te stellen met betrekking tot andere energiedragers, waarvoor zij wellicht over geen of minder expertise beschikken, waardoor ze minder kostefficiënte maatregelen kunnen voorstellen. In dat geval kan §4 van Art. 2 van het ontwerpbesluit wegvallen, net als de fase van goedkeuring van het REG-actieplan, vermits de resultaatsverbintenis dan voldoende garanties biedt.
- Ofwel wordt de toepasselijkheid op de verschillende energievectoren behouden, maar dan is de VREG er voorstander van om deze filosofie uit te werken in het kader van het aangekondigde REG-decreet.

Daarnaast zijn een aantal punctuele opmerkingen te maken :

- Het ontwerpbesluit voorziet dat enkel acties met directe effecten, maar géén sensibiliseringscampagnes, géén audits, géén commerciële acties, ... in aanmerking komen met betrekking tot besparingseffecten.

Dit heeft voor gevolg dat er weinig of niets overgelaten wordt voor **sturing en beleid** op gebied van energiebesparingen.

Door het feit dat alle voorgestelde REG-acties eerst moeten aanvaard worden voor wat betreft effect en meetmethode, lijkt het risico erg klein om zelfs in een breder kader "onechte REG-acties" te laten passeren.

Indien de restrictie behouden blijft in het besluit dreigen huidige acties, zoals onder andere Bouwteams, waarvan het besparingseffect door enquêtes en vergelijkingen gemeten werd, stopgezet worden.

- Het instrument van de gemeentelijke en energiezorgsystemen in het ontwerpbesluit wordt zéér zwak aangehaald. De ervaring leert dat dit, waar het correct wordt toegepast, een krachtig besparingsinstrument is voor gemeenten. Deze verplichting opleggen aan netbeheerders hoeft niet de markt te verstoren, maar kan integendeel katalyserend werken en heeft in het verleden zelfs aanleiding gegeven tot het ontstaan van kleine, commerciële dienstenbedrijfjes.

Het niet opnemen van een verplichting voor de netbeheerders, zal ongetwijfeld leiden tot het stopzetten van deze bewezen waardevolle activiteiten.

- De respectievelijke taken en bevoegdheden van ANRE en de VREG dienen beter en efficiënter toegewezen te worden. Het toekennen van taken die louter een "postbusfunctie" inhouden dient vermeden (zie takenschema in bijlage).
- Hoewel het volkomen terecht is dat informatie- en communicatiecampagnes gericht op beschermde klanten specifieke eigenschappen moeten vertonen, dreigt steeds het gevaar van een marginaliserend effect van zulke specifieke campagnes.
- Bij de "externe organisaties" (artikel 4) dienen volgens de VREG zeker ook de actoren uit de bouwsector als prioritaire doelgroep erkend te worden. Wij denken daarbij zowel aan een

aantal “professionele” actoren zoals architecten(-verenigingen), als aan (organisaties van) bouwheren, zoals de bouwteams.

- Een aantal andere Vlaamse instellingen hebben eveneens opdrachten in of aanleunend bij het domein REG, zoals VIREG en ODE. Het is de VREG niet duidelijk hoe deze instellingen zich situeren t.a.v. dit ontwerpbesluit.
- Het ontwerpbesluit voorziet niet dat het REG-actieplan van de DNB's goedgekeurd wordt. Volgens de VREG is dit een taak die haar toekomt. Indien deze goedkeuring niet meer gebeurt, zou dit kunnen leiden tot het niet aanvaarden van de REG-werkingskosten door de CREG aangezien “niet formeel goedgekeurd als Openbaredienstverplichting” door VREG. Dit heeft dan als gevolg dat de REG-kosten niet in het nettarief kunnen verhaald worden, dus rechtstreeks van de dividenden van de gemeenten afgaan, wat toch niet de bedoeling kan zijn.
- Het lijkt de VREG volkomen terecht dat de lokale overheden als prioritaire doelgroep erkend worden. De positieve ervaringen met gemeentelijke energiezorgsystemen verdienen hier als voorbeeld aangehaald te worden en moeten verdergezet kunnen worden in de context van dit besluit. Uitbreiding van deze doelgroep tot alle Vlaamse overheidsinstellingen is verder logisch.

Aldus gedaan te Brussel op 07/02/02

Voor de VREG

André Pictoel
Voorzitter

TAKENSHEMA ZOALS VASTGESTELD IN HET ONTWERPBESLUIT

	ANRE		VREG
Art.5§1	<ul style="list-style-type: none"> Keurt berekeningsmethode in REG-actieplannen goed 	Art.2§5	<ul style="list-style-type: none"> Legt in 2005 evaluatierapport voor aan de Vlaamse Regering
Art.5§3	<ul style="list-style-type: none"> Meldt beslissing over actieplan binnen 60 dagen aan DNB of vraagt zonodig extra inlichtingen 	Art.11§4	<ul style="list-style-type: none"> Leveranciers dienen rapport over oorsprong geleverde elektriciteit in. VREG geeft dit door aan ANRE.
Art. 6	<ul style="list-style-type: none"> Legt inhoud jaarlijks REG-rapport van DNB's vast. Kan VREG verzoeken de nodige gegevens op te vragen indien twijfel heerst over juistheid gegevens in REG-rapport 	Art.11§5	<ul style="list-style-type: none"> Bepaalt nadere regels voor rapportering leveranciers
Art.9	<ul style="list-style-type: none"> Bepaalt vorm en structuur van de verbruiksgegevens die DNB's moeten ter beschikking stellen 	Art.12§2	<ul style="list-style-type: none"> Legt administratieve geldboetes op
Art 12§1	<ul style="list-style-type: none"> Legt jaarlijks globaal evaluatieverslag voor aan VREG 	Art.13	<ul style="list-style-type: none"> Legt verdere regels voor praktische uitvoering en rapportering over verplichtingen van de leveranciers vast aan ANRE